

ORTHOPEDAGOGIEK & RECHTEN VAN HET KIND

17 november 2015
Jacqueline Schenk
Pedagogische Wetenschappen & Onderwijskunde
Erasmus Universiteit Rotterdam

Artikel 28: Onderwijs²

- ✓ Je hebt **recht op onderwijs** (plus de plicht om naar school te gaan);
- ✓ Goede **leraren** en goed en uitdagend **lesmateriaal**;
- ✓ Onderwijs moet **aansluiten** bij belevingswereld en leerniveau van kinderen;
- ✓ Vroegtijdig schooluitval wordt aangepakt door de overheid;
- ✓ **Discipline** handhaven op school waardig en met respect voor kinderrechten;
- ✓ Onderwijs moet **toegankelijk** zijn/worden gemaakt voor ieder kind. Dat geldt dus ook voor 'moeilijke' leerlingen, zoals kinderen met een handicap, dyslexie, gedragsproblemen of kinderen die geen verblijfsvergunning hebben.

Moeilijke Kinderen?!

Een willekeurige klas

ADHD Aggressie Dyslexie

Autisme Dyscalculie

Intellectuele beperking Hoogbegaafdheid

Syndroom van Down

Wat is er dan zo moeilijk?

- Minder goed in opdrachten begrijpen
- Minder goed kunnen plannen
- Vaak en/of snel afgeleid
- Tragere of juist versnelde ontwikkeling
- Hyperactief
- Hypoactief
- Impulsief
- Inflexibel
- Minder goed in vriendschap maken en onderhouden
- Voorkomen van non-adaptief (probleem)gedrag
- Gebruikelijke leerstof en -materialen niet gepast

Kind met autisme begrijpt instructies vaak letterlijk.....

Write the following words in alphabetical order
(the order they come in the alphabet)

1. appel

2. knop

3. de

4. river

5. fox

6. pond

Arme docenten.....

Arme leerlingen.....

Orthopedagogiek

Het is de pedagogiek van de
problematische opvoedingssituatie
waarbij de "gewone"
opvoedingsmethoden en
opvoedingsmiddelen onvoldoende
toereikend zijn.

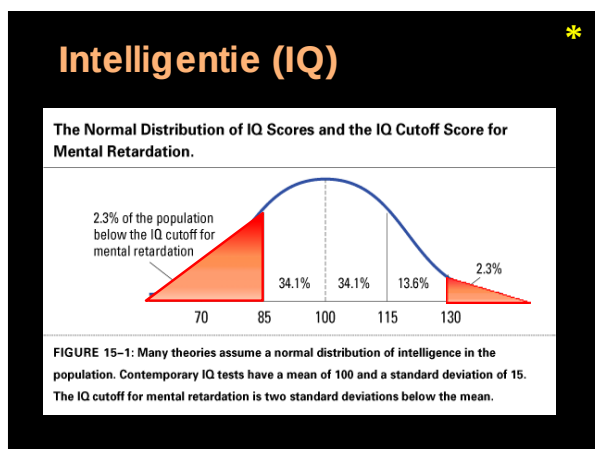

10

'Belangrijke tekorten in
Intelligentie en
aanpassingsgedrag
Voor het 18de levensjaar'

AANGEPAST (OF ADAPTIEF) GEDRAG

- ✓ Onafhankelijk functioneren
- ✓ Lichamelijke vaardigheden
- ✓ Economische activiteiten
- ✓ Taal- en communicatievaardigheden
- ✓ Huiselijke activiteiten
- ✓ Beroepsmatige vaardigheden
- ✓ Zelf-sturende vaardigheden
- ✓ Sociale vaardigheden

NIET-ADAPTIEF GEDRAG

- ✓ Agressief gedrag (gericht op andere personen)
- ✓ Destructief gedrag (gericht op objecten)
 - ✓ Zelf-isolatie
 - ✓ Stereotiep gedrag
- ✓ Ongepast sociaal gedrag
- ✓ Ongepast vocaal gedrag
- ✓ Zelf-verwondend gedrag
- ✓ Seksueel-afwijkend gedrag

Waar?

Hoe vaak?

Intensiteit?

Hoe lang?

14

Oorzaken:

nature X nurture

15

Rol van de omgeving ¹⁶

<http://www.youtube.com/watch?v=hm16AP9ojag>

INVLOED VAN OMGEVING ¹⁷

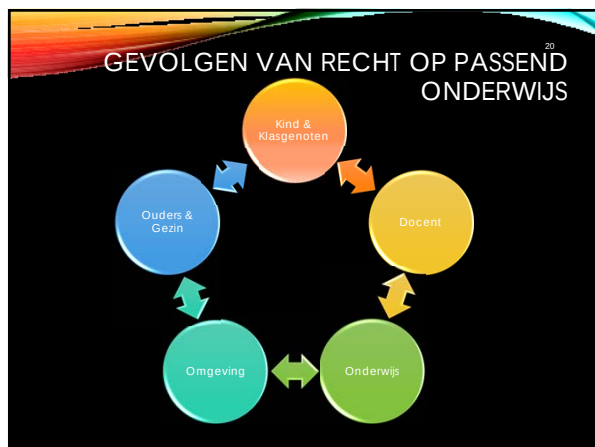
- Belonen van gewenst gedrag
- Negeren van ongewenst gedrag
- Imitatie van gedrag van peers

En leeftijd..... ¹⁸

WHAT IF ADULTS HAD TANTRUMS LIKE TODDLERS?

https://www.youtube.com/watch?v=mZl_rCJtTsg

21

HET KIND

Vroeger

- ✓ Autoritaire opvoeding
- ✓ Weinig te zeggen
- ✓ Weinig middelen
- ✓ Weinig rechten
- ✓ Veel plichten

HET KIND²²

Tegenwoordig

- ✓ Meer autonomie
- ✓ Meer rechten
- ✓ Meer middelen
- ✓ (Mede)beslissingsrecht
- ✓ Assertiever (brutaler ☺)
- ✓ Autoritatieve en meer permissieve opvoeding

HET GEZIN²³

Vroeger

- ✓ Grote gezinnen
- ✓ Lot, kerk en traditie
- ✓ Traditionele gezinsstructuur
- ✓ Grotere afstand ouder-kind
- ✓ Bevelstructuur in opvoeden
- ✓ Vaste rolpatronen ouders
- ✓ Slechtere leefomstandigheden

HET GEZIN²⁴

Tegenwoordig

- ✓ Kleinere gezinnen
- ✓ Eigen wil en eigen keuzen
- ✓ Diverse gezinsvormen
- ✓ Kleinere afstand ouder-kind
- ✓ Onderhandelingsstructuur
- ✓ Betere leefomstandigheden

25

Vroeger **DE DOCENT**

Discipline en luisteren !

26

Tegenwoordig **DE DOCENT**

Lesgeven & opvoeden

27

**IEDEREEN DE SCHOULDERS
ERONDER !**

SCHENK@FSW.EUR.NL

[HTTP://WWW.EUR.NL/FSW/PEDAGOGISCHE_WETENSCHAPPEN/](http://www.eur.nl/fsw/pedagogische_wetenschappen/)
FACULTEIT SOCIALE WETENSCHAPPEN
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM
